

بیمارستان شهید اشرفی خمینی شهر

زخم دیابتی

تهیه کننده: واحد آموزش سلامت

تایید کننده: کمیته آموزش بیمار

منابع: ClinicalKey, WebMD, Mayo clinic

❖ شرح بیماری

دیابت یا بیماری قند هنگامی بوجود می‌آید که هورمون انسولین که عامل تنظیم‌کننده قندخون است یا به اندازه کافی در بدن تولید نمی‌شود یا بافت‌های بدن به آن به درستی پاسخ نمی‌دهند. پاها و قوزک پا مناطقی هستند که بسیار مستعد ایجاد زخم‌های دیابتی می‌باشند این نواحی بسیار مستعد تورم هستند که این تورم از ترمیم زخم ممانعت می‌کند. غالباً پاهای افراد دیابتی زخم می‌شود زیرا افراد دیابتی نسبت به افراد عادی بیشتر به پینه، خشکی پوست و تخریب اعصاب ناحیه پا مبتلا می‌شوند. تمام این موارد باعث افزایش احتمال ایجاد زخم‌های باز و ایجاد عفونت در این افراد می‌گردد.

❖ علائم زخم دیابتی

- ✓ میخچه
- ✓ بدشکلی استخوان پا
- ✓ تب، قرمزی، ورم یا دیگر علائم عفونت
- ✓ بافتی که روی محل جدید عفونت به وجود می‌آید.
- ✓ زخم‌های پا که در اثر آسیب عصبی یا جریان خون ضعیف به وجود می‌آیند. زخم‌ها اغلب بالای قوزک یا زیر شست و یا در محلی از پا که ناشی از نامناسب بودن کفش است، تشکیل می‌شود.
- ✓ تغییر شکل عضلات، پوست یا استخوان پا در اثر آسیب عصبی و گردش خون ضعیف

✓ کند بودن مراحل بهبود زخم

✓ پینه بستن پا و انگشتان چماقی

❖ علل عفونت در زخم‌های دیابتی

- عوارض بیماری دیابت که موجب تأخیر در ترمیم زخم‌های بدن این بیماران و عفونت آن می‌شود، عبارتند از:
- ✓ **تخریب عصب (نوروپاتی):** در این عارضه حس درد در زمان ایجاد زخم یا تاول در پاها از دست می‌رود و بیمار متوجه زخم نمی‌شود تا اینکه وضعیت زخم وخیم شده و عفونی شود.
- ✓ **ضعف سیستم ایمنی:** زمانی که سیستم دفاع طبیعی بدن ضعیف می‌شود حتی یک زخم کوچک می‌تواند عفونت کرده و مشکل ساز گردد.
- ✓ **باریک شدن سرخرگ‌ها:** باریک شدن و مسدود شدن رگ‌ها کار خون رسانی به زخم را دچار اختلال کرده و در نتیجه زخم مستعد عفونت می‌گردد. خون رسانی به محل زخم باعث تسریع ترمیم زخم می‌شود.

❖ عوارض

✓ عفونت

✓ قطع عضو

❖ تشخیص

✓ بررسی علائم و سابقه پزشکی بیمار توسط پزشک

✓ کشت زخم به منظور تشخیص عفونت

✓ رادیوگرافی یا تصویربرداری برای مشخص کردن عفونت

در استخوان

✓ ام.آر.آی و سی تی اسکن

✓ بررسی‌های عروق پا برای تعیین مناسب بودن گردش

خون

✓ تست گلوکز و شمارش کامل سلول‌های خونی برای

تشخیص عفونت

❖ درمان بیماری

✓ درمان‌های قبل از ایجاد زخم:

- مراقبت از پاها

• آنتی بیوتیک‌ها: گاهی آنتی‌بیوتیک‌ها زمانی که

عفونت بروز نکرده‌اند تجویز می‌شوند تا از بروز

عفونت جلوگیری شود.

• کنترل قند خون: یکی از عوامل ایجاد زخم‌های

دیابتی، بالا بودن قند خون است. بالا بودن قند خون

ایمنی را کاهش می‌دهد و بهبودی زخم را به تاخیر

می‌اندازد.

✓ **درمان‌های زمان ایجاد زخم:** برای جلوگیری از عفونت

زخم و تسریع بهبودی آن، حتی اگر زخم شما کوچک و

سطحی باشد فوراً به دنبال درمان زخم باشید زیرا اگر

بعد از جراحی پوستی، میکروب‌ها روی زخم قرار بگیرند،

به علت عوارض دیابت عفونت ایجاد می‌شود. این درمان‌ها

عبارتند:

• آنتی بیوتیک تراپی

• پیوند پوست محل زخم

• برداشت بافت مرده اطراف محل زخم که معمولاً

برای تمیز کردن و بهبودی زخم‌ها انجام می‌شود.

• جراحی عروق که جریان خون را در شریان پا بهبود

می‌بخشد و از قطع عضو جلوگیری می‌کند.

• اکسیژن درمانی

❖ در چه مواردی به پزشک مراجعه نمایید؟

✓ در صورت ایجاد زخم هر چند کوچک

✓ جهت ادامه درمان و پی‌گیری‌های بعدی